Bij de *tijd*

TIPS en TOOLS rond tijd op je computer

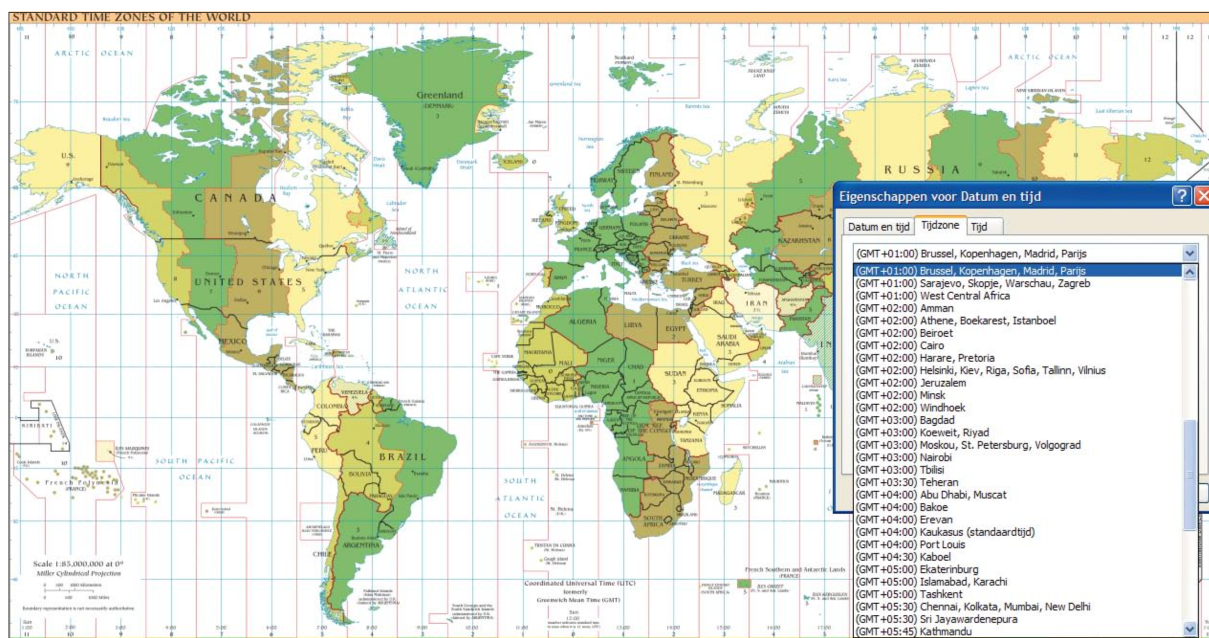
Je pc houdt niet alleen de tijd bij, met de juiste tools en instellingen kan hij je ook veel tijd besparen. In dit artikel draait alles duidelijk rond 'tijd': van atoom- en wereldklokken over ingeplande taken tot de avondklok en bedtijd!

CEDRIC MESKENS

Ingebouwde klok

Misschien heb je je al eens afgevraagd hoe je computer weet hoe laat het is. Dat is mogelijk dankzij een ingebouwde chip, de zogenoemde RTC ('real time clock'). Die wordt aangedreven door een batterijtje – dat het jaren kan uitzingen. Die batterij bevat op zijn beurt een kwartskristal, dat net als bij een kwartsuurwerk pulseert met een welbepaalde frequentie per seconde. Zo'n kristal perfect afstellen is niet zo eenvoudig, en het gebeurt dan ook dat je klok na verloop van tijd een kleine afwijking vertoont. Dat merk je aan een foutieve tijdweergave in de taakbalk van Windows.

Gelukkig kan je de klok zelf weer gelijkzetten. In Windows XP dubbelklik je hiervoor op de tijdweergave uiterst rechts op de Windows taakbalk, waarna je de klok aanpast op het tabblad **Datum en tijd**. Merk trouwens op dat je via het tabblad **Tijdzone** een andere tijdzone kan instellen – op www.tinyurl.com/tijdzones vind je een mooie grafische weergave van de verschillende tijdzones. Je kan hier bovendien een vinkje plaatsen bij **Klok automatisch aanpassen aan zomertijd en wintertijd** (wat je alweer een zorg bespaart). Om de klok aan te passen in Vista, klik je één keer op de tijdweergave en kies je **Instellingen voor datum en tijd wijzigen**. Op het tabblad **Datum en tijd** (waar je trouwens ook de knop **Tijdzone wijzigen** aantreft) druk je vervolgens op de knop **Datum en tijd wijzigen** en op **Doorgaan**.

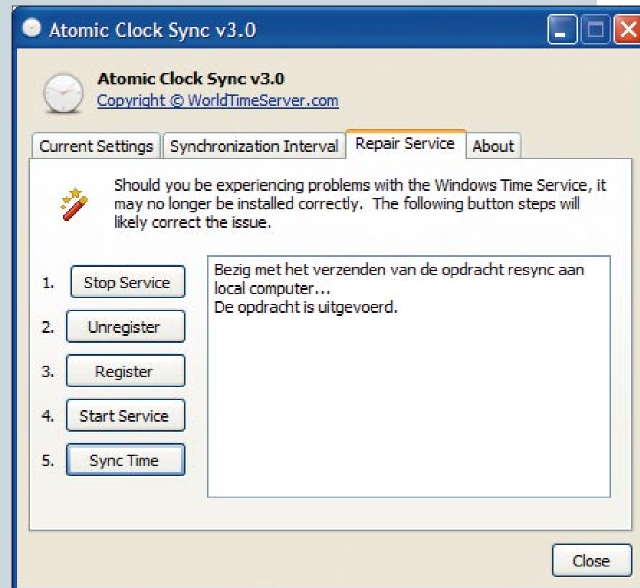

De tijdzone in Brussel is GMT+1: één uur later dan de 'Greenwich Mean Time' dus.

Tijdsynchronisatie

De kans is echter klein dat je de klok zal moeten bijstellen: Windows synchroniseert namelijk regelmatig de tijd via het internet met een geijkte atoomklok. Deze synchronisatie kan je op elk moment uitvoeren. Open opnieuw het dialoogvenster van de tijdweergave en ga naar het tabblad **Tijd** (XP) of open het tabblad **Internettijd** en druk op **Instellingen wijzigen** (Vista). Controleer in elk geval of er wel een vinkje staat bij **Klok [...] synchroniseren.** Standaard synchroniseert de klok met de server op http://time.windows.com, maar in het uitklapmenu vind je een paar alternatieven. Druk op de knop **Nu synchroniseren** (XP) of **Nu bijwerken** (Vista) om een nieuwe synchronisatie uit te voeren. Dat lukt natuurlijk alleen maar als je op dat moment verbinding hebt met het internet, als de Windows Time Service actief is en als je firewall niet tegenspartelt – iets technischer klinkt dat als: voor een verbinding met een tijdserver moet UDP-poort 123 open staan.

Als je RTC echter zo van slag is dat je liever geen week wacht met synchroniseren, download dan het gratis tooltje Atomic Clock Sync www.worldtimeserver.com/atomic-clock. Op het tabblad **Synchronization Interval** kan je namelijk de synchronisatiefrequentie aanpassen (standaard staat die ingesteld op 604.800 seconden ofte 1 week), en op het tabblad **Repair Service** kan je de Windows Time Service tot de orde roepen als die zou tegenpruttelen, door de vijf knoppen opeenvolgend in te drukken (van **Stop Service** tot **Sync Time**).

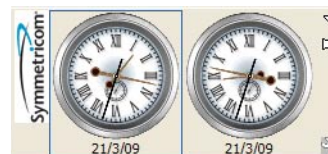
Roep desnoods de tijdservice tot de orde!

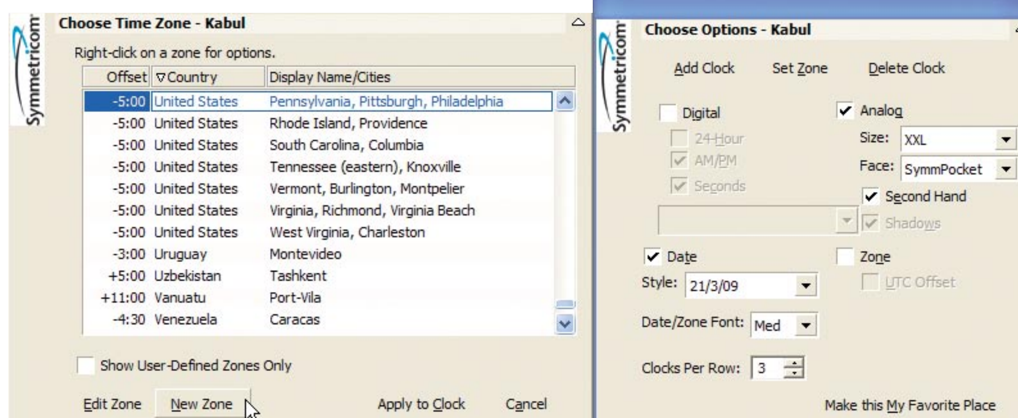
Wereldklokken

Je hebt het wellicht gemerkt: het dialoogvenster van de tijdweergave in Vista bevat een bijkomend tabblad: **Extra klokken.** Hier kan je twee extra tijdzones instellen – handig als je bijvoorbeeld op elk moment wil weten hoe laat het is bij tante Truus op de verre Fiji-eilanden. Als je vervolgens de tijdweergave aanklikt, krijg je naast de lokale tijdzone nog één of twee extra klokken te zien.

In Windows XP kan dat niet, maar een extern tooltje als het gratis SymmTime www.symmetricom.com helpt je uit de brand. Na je registratie ontvang je een downloadlink in je mailbox. Na de installatie verschijnt er een nieuw icoontje in het systeemgebied van de Windows taakbalk – wel eerst even je firewall sussen: SymmTime is een koosjer tooltje! Wanneer je op dit icoontje klikt, verschijnt er een standaardklok, maar door die aan te klikken, kan je het uitzicht op allerlei manieren wijzigen. Bovenaan het configuratievenster merk je **Set Zone** op: er verschijnt dan een extra venstertje waar je uit talrijke steden (tijdzones) kan kiezen. Staat de gezochte tijdzone er toch niet bij, creëer die dan zelf met behulp van **New Zone.** Bevestig je aanpassingen met **Apply to Clock.**

Graag twee – of meer – wereldklokken? Geen probleem: klik op **Add Clock**, selecteer de juiste klok en stel ook hier de gewenste zone in met **Set Zone.** Overigens voorziet ook SymmTime in een ingebouwde synchronisatiemogelijkheid: klik met de rechtermuisknop op het icoontje en kies **Sync Options.**

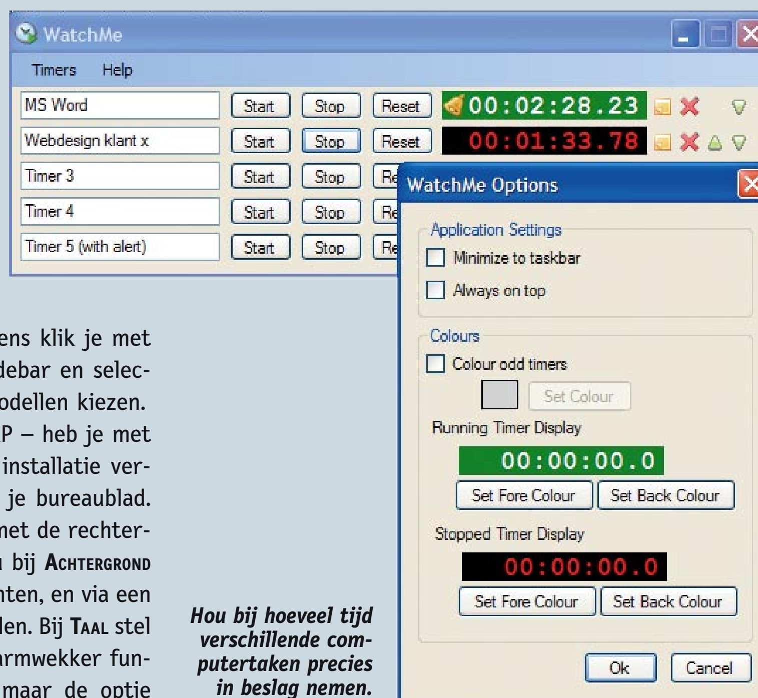

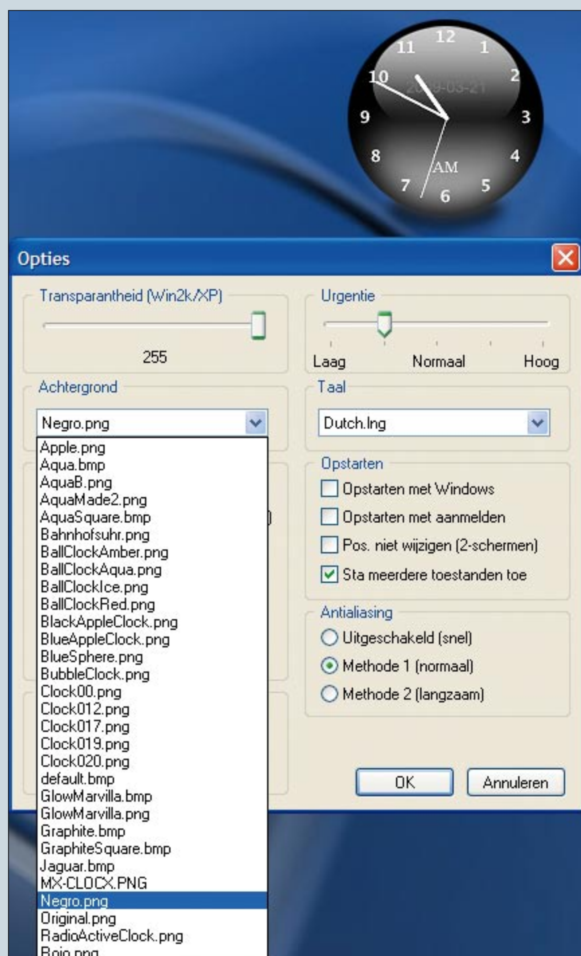
Klokken, de hele wereld rond...

Alternatieve klokken

Heb je niet meteen behoefte aan een set wereldklokken, maar vind je een fraaie klok toch een aanwinst voor je bureaublad, dan kan je in Vista uit een reeks modellen voor de Windows Sidebar putten – die start je op via het gelijknamige commando in het startmenu van Vista. Valt er geen klok in de sidebar te bespeuren, klik dan met de rechtermuisknop op een lege plaats op de Sidebar en kies **Gadgets toevoegen**, waarna je dubbelklikt op **Klok**. Vervolgens klik je met de rechtermuisknop op deze klok op de sidebar en selecteer je **Opties**. Via de pijltjes kan je uit 8 modellen kiezen. Nog veel meer keuze – ook voor Windows XP – heb je met de freewaretool ClocX www.clocx.net. Na de installatie verschijnt er standaard een (analoge) klok op je bureaublad. Verkies je een ander model, klik er dan op met de rechtermuisknop en kies **Opties**. In het uitklapmenu bij **Achtergrond** staan maar liefst 30 modellen op jou te wachten, en via een schuifbalk kan je ook de transparantie instellen. Bij **Taal** stel je Dutch.lng in. ClocX kan echter ook als alarmwekker fungeren. Hiervoor hoef je in het snelmenu maar de optie **Alarmen** te selecteren en op **Nieuw** te drukken. Je kan hier niet alleen het tijdstip en de eventuele herhaling kwijt, maar tevens de boodschap die in het alarmvenster moet verschijnen. Als je dat wil, hang je er meteen ook een muziekje aan of zorg je ervoor dat tegelijk een welbepaalde toepassing opstart.

Hou bij hoeveel tijd verschillende computertaken precies in beslag nemen.

Er is keuze uit dertig ontwerpen...

AFTELKLOKKEN EN STOPWATCHES

Time Trek dan weer is een eenvoudige 'aftelklok' http://programs.fbrower.com: je stelt eerst het juiste tijdstip van een of andere belangrijke gebeurtenis in, waarna de klok je op elk moment toont hoeveel tijd er nog rest voor het grote evenement. Beschik je over een persoonlijke iGoogle-pagina www.google.com/ig en had je ook daar graag zo'n aftelklokje gehad, dan vind je op www.tinyurl.com/google-aftelklok een eenvoudig webformulier waarmee je in een knip je eigen aftelgadget maakt. Wil je op je eigen webstek zo'n aftelklok, dan hoef je maar naar *javascript countdown* te googelen, en je kan meteen uit tientallen eenvoudige javascriptjes putten. Zo vind je op www.javascriptkit.com/script/cutindex1b.shtml diverse scriptjes die je tussen de <body>-tags in de html-code van je eigen webpagina's kan planten. De site licht telkens toe wat je precies moet doen en wat je eventueel zelf nog moet aanpassen.

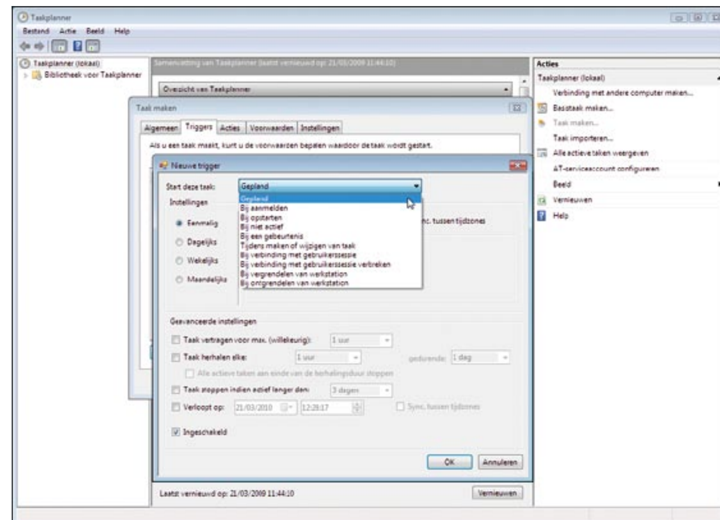
Wie graag bijhoudt hoelang hij aan bepaalde computertaken bezig is, heeft aan Watch Me een eenvoudig, maar betrouwbaar gratis tooltje www.flamebrain.com. Zodra je dit programma opstart, verschijnt er een venster met vijf verschillende stopwatches (je hoeft ze natuurlijk niet allemaal te activeren). Elke stopwatch kan je een eigen naam geven en het is ook mogelijk om een alarmsignaal aan zo'n stopwatch te koppelen. Na een instelbare tijd stopt de timer, hoor je een biep of verschijnt er een melding. Via het menu **Timers, Show Total** krijg je de totaaltijd van de verschillende timers te zien.

Taakplanner

Met de alarmfunctie van Clocx heb je weliswaar de mogelijkheid om bepaalde programma's op gezette tijden te laten uitvoeren, maar deze functie is al bij al beperkt. Hiervoor klop je dus beter aan bij Windows zelf.

In Windows XP open je **Alle programma's**, **Bureau-accessoires**, **Systeemwerkset** en kies je **Geplande taken**. Vervolgens selecteer je **Een nieuwe taak toevoegen**, waarna je de instructies van de wizard volgt. In eerste instantie krijg je een lijst met toepassingen te zien, maar je kan ook zelf op zoek naar het gewenste programma via de knop **Bladeren**. In een volgende stap geef je aan wanneer de taak uitgevoerd moet worden – je kan hier ook een herhalende taak voorzien, door bijvoorbeeld **Dagelijks** of **Wekelijks** te kiezen. Verder vul je ook je gebruikersnaam en (verplicht!) bijhorend wachtwoord in, waarna je de taak kan afronden met **Voltooien**. De taak verschijnt in het venster van Geplande taken. Wil je die aanpassen, dubbelklik er dan op en overloop de opties op de vier tabbladen. Interessant is alvast het tabblad **Instellingen**, waar je via de onderste optie kan aangeven dat de computer zelfs uit de slaapstand mag worden gehaald om de taak te volbrengen.

In Vista werd deze functie duchtig onder handen genomen. Je start die op door het commando *Taakplanner* uit te voeren bij **Zoekopdracht starten**. In het rechterpaneel klik je vervolgens op **Taak maken**, waarna je alle opties op de vijf tabbladen overloopt en naar wens instelt. Op de tabbladen **Triggers** en **Acties** moet je wel eerst de knop **Nieuw** indrukken. Bij **Triggers** kan je dan heel nauwkeurig aangeven wanneer de taak precies uitgevoerd moet worden. Kies je in het uitklapmenu **Gepland**, dan kan je – net als bij Geplande taken in XP – het tijdstip en de eventuele frequentie vastleggen. Bij **Acties** verwijs je naar de eigenlijke toepassing die je uitgevoerd wil zien. Op het tabblad **Voorwaarden** plaats je desgewenst een vinkje naast **De computer uit de slaapstand halen om deze taak uit te voeren**. Zodra je met **OK** bevestigt, wordt de taak keurig opgenomen in de bibliotheek van de Taakplanner.

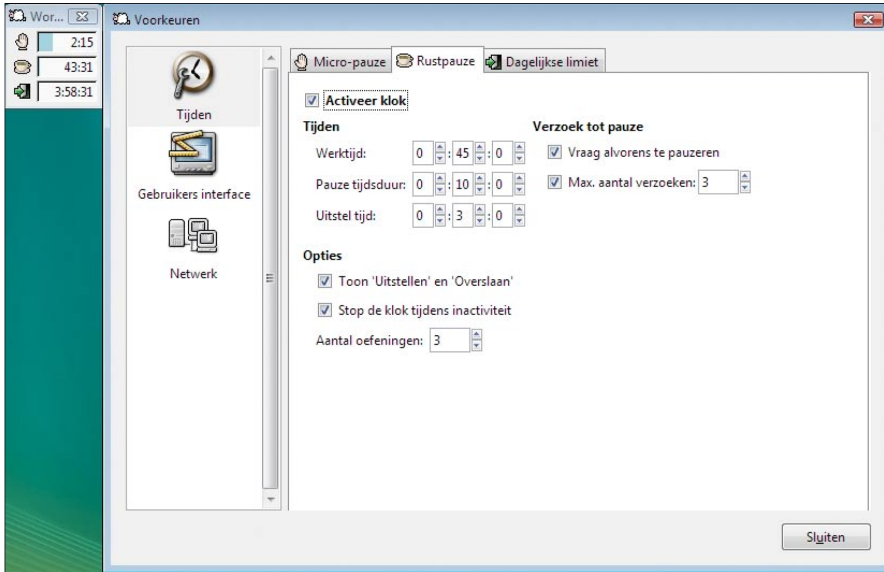

De taakplanner van Vista ziet er behoorlijk anders uit dan die van XP.

TAKEN PLANNEN BUITEN WINDOWS

Nog meer mogelijkheden biedt de tool Z-Cron www.z-cron.com, die gratis is voor niet-commercieel gebruik. In Clickx 184 hebben we de belangrijkste mogelijkheden al beschreven in een miniworkshop, zodat we het hier houden op een korte toelichting. Start na de installatie het programma op en klik in het linkerpaneel op **Task**. Er verschijnt een dialoogvenster met enkele tabbladen. Op het tabblad **Scheduler** kan je de taak heel nauwkeurig inplannen via de knop **Scheduler**. Wat er precies moet gebeuren, leg je vast op het tabblad **Z-Cron Task**. Hier kan je namelijk via de **...**-knopjes bladeren naar het programma of het batchbestand dat op de ingestelde tijd(en) moet worden uitgevoerd. Druk zeker ook even op de knop **Tools**: er komt een indrukwekkende lijst met meer dan 60 speciale taken tevoorschijn – er verschijnt meer uitleg in een tekstballonnetje wanneer je de muispijl even boven zo'n taak houdt, gaande van het in slaapstand zetten van de pc over het wisselen van de schermachtergrond tot het versturen van een mail.

Met WorkRave krijg je geen kans!

Tijdsbeperkingen

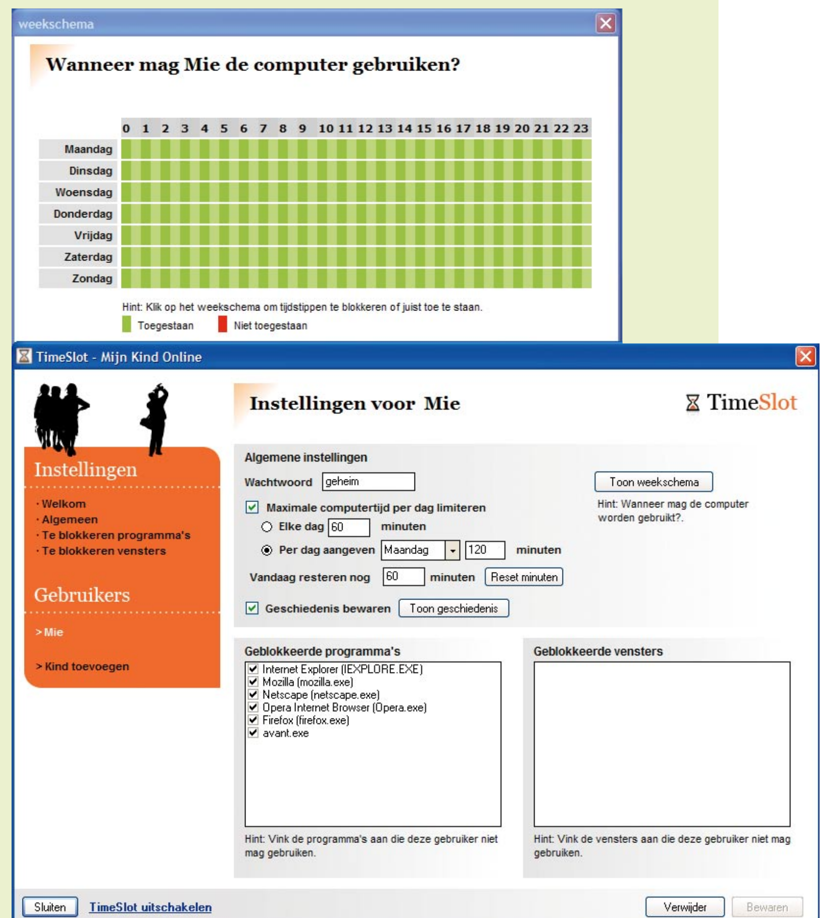
We geven het zelf niet graag toe, maar computeren heeft iets verslavends. "Snel een uurtje op computer werken" ontaardt maar al te vaak in urenlang ongenadig op het toetsenbord drammen en muisrondjes draaien. Echt gezond blijkt het alvast niet, want steeds meer mensen krijgen af te rekenen met de pijnlijke gevolgen van RSI (Repetitive Strain Injury: zie ook www.muisarm.nl). Om jezelf te verplichten op tijd en stond de nodige rustpauzes in te lassen, kan je de gratis tool Workrave www.workrave.org installeren. Je krijgt in het systeemgebied van de Windows taakbalk drie tellers te zien die je vertellen hoeveel tijd je nog rest voor de eerstvolgende micropauze, rustpauze en daglimiet – deze pauzes kan je wel zelf instellen. WorkRave bevat ook statistieken, zoals het aantal pauzes dat je (niet) hebt genomen of het aantal afgelegde muismeters. Deze tool kan je zelfs binnen een kleine onderneming inzetten: het is namelijk mogelijk om de verschillende installaties van WorkRave centraal te configureren. Een eenvoudiger alternatief is het eveneens gratis Arsio http://home.kpn.nl/jong7810/arsio, waarbij het mogelijk is om een pauze uit te schakelen als er een bepaald programma(venster) actief is. ♦

Hou je kinderen in het oog

Zijn de ouders aan hun computerwerk verslaafd, dan weten ook de kinderen vaak van geen ophouden. Nochtans is het perfect mogelijk om een rem te zetten op de uren waarbinnen gebruikers zich bij Windows kunnen aanmelden. Open hiervoor het startmenu van Windows en selecteer **Opdrachtprompt** – in Vista klik je met de rechtermuisknop op dit item en kies je **Als administrator uitvoeren**. Met de opdracht *net user Jantje /times:ma-vr,18-19;za-zo,16-20* zorg je er dan bijvoorbeeld voor dat gebruiker Jantje zich alleen nog kan aanmelden op weekdagen tussen 18 en 19 uur en in het weekend van 16 tot 20 uur. Vergeet de slash (/) niet voor times en gebruik geen spaties na de slash.

Een krachtiger alternatief is het gratis tooltje TimeSlot www.ouders.nl/timeslot.htm, waarbij je elk gezinslid een aparte login-id geeft. Als ouder kan je dan elke gebruiker een dagelijkse beperking opleggen in computertijd (die per dag verschillend kan zijn). Plaats je een vinkje bij **Geschiedenis bewaren**, dan houdt TimeSlot bovendien bij welke programma's elk kind gebruikt. Het is trouwens ook mogelijk om voor elk kind apart bepaalde toepassingen op de verboden lijst te zetten.

Vista-gebruikers die het computergebruik van hun kinderen aan banden willen leggen, hebben het nog een stuk makkelijker, dankzij de ingebouwde module voor Ouderlijk Toezicht. Je start die op door het gelijknamige commando uit te voeren bij **Zoekopdracht**. Vervolgens selecteer je een gebruikersaccount waarop je toezicht wil uitoefenen en plaats je een vinkje bij **Ingeschakeld: huidige instellingen doorvoeren**. De mogelijkheden zijn vrij uitgebreid: je kan een webfilter activeren, aangeven welke spelletjes of andere toepassingen (niet) zijn toegelaten en tijdslimieten instellen. Hierbij maak je net als bij TimeSlot via een rooster duidelijk welke tijdstippen taboe zijn. Windows XP-gebruikers kunnen eventueel wel nog terecht bij de gratis service Windows Live Family Safety http://fss.live.com (voor elke gebruiker is dan wel een Windows Live ID vereist), maar een tijdslimitering ontbreekt hier jammer genoeg.

Zet een (tijd)slot op de pc.